

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Direcția Generală Juridică și Control
 Direcția Generală Învățământ Preuniversitar
 Direcția Generală Minorități și Relația cu Parlamentul

Nr.13590/18.12.2023

Către,
Instituția Avocatul Poporului

Stimată doamnă,

Urmare a adresei dumneavoastră nr. 32017/17.11.2023, înregistrată la Ministerul Educației cu nr. 13590/17.11.2023 prin care ați transmis spre însușire Recomandarea nr. 169/17.11.2023, dispunând ca Ministerul Educației:

1. să ia toate măsurile necesare în vederea revizuirii metodologiei de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul liceal, în sensul eliminării restricțiilor impuse de media de admitere a ultimului admis, respectiv introducerea unor prevederi specifice în vederea garantării dreptului elevilor aparținând minorităților naționale de a studia în limba maternă;
2. să identificăm modalitatea în care fiul petentului poate fi transferat la Colegiul German Goethe din București;
3. modificarea procedurii transferului reglementat de ORDIN nr. 4183/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, prin completarea acestuia cu dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a se putea transfera în liceele cu predare în limbile minorităților naționale din unitățile administrativ-teritoriale de domiciliu;

vă comunicăm următoarele:

Prin petiția adresată Instituției Avocatului Poporului, domnul aprecia că sunt încălcate dispozițiile constituționale și legile care reglementează învățământul în limbile minorităților naționale și garantarea acestuia deoarece fiul acestuia, din cauza faptului că a obținut media generală 7,75 la examenul de evaluare națională din acest an, nu a fost admis în clasa a IX -a la Colegiul German *Goethe* din București, la profilul Filologie, ultima medie de admitere la acest profil fiind 8,25.

Motivul pentru care petentul se consideră îndreptățit ca fiul său să ocupe un loc în clasa a IX la Colegiul German *Goethe*, la profilul Filologie este acela că elevul este etnic german, etnie pe care o demonstrează prin înscrierea în Forumul Democrat al Germanilor din România.

1. Referitor la recomandarea nr.1

Constituția României, republicată, la art. 6 reglementează faptul că măsurile de protecție luate de stat garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase **trebuie să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români.**

Prin urmare, măsurile luate de stat nu trebuie să creeze mai multe drepturi pentru o singură persoană aparținând unei minorități naționale decât drepturile celorlalți cetățeni români, inclusiv cei aparținând respectivei minorități.

Iar, la art. 32 alin.(3) se stabilește că modalitatea de exercitare a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă se stabilesc prin lege. Aceste drepturi fiind stabilite prin Legea educației naționale nr. 1/2011, în vigoare la momentul susținerii examenului de evaluare națională, iar în prezent prin Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Direcția Generală Juridică și Control Direcția Generală Învățământ Preuniversitar Direcția Generală Minorități și Relația cu Parlamentul

Legislația europeană, respectiv Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale, adoptată de Consiliul Europei la Strasbourg la 1 februarie 1995 și ratificată de România prin Legea nr. 33 din 29 aprilie 1995, precum și Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare, adoptată de Consiliul Europei la 5 noiembrie 1992 la Strasbourg, semnată de România la 17 iulie 1995, nu stabilesc o obligație expresă cu privire la asigurarea școlarizării într-o singură unitate de învățământ cu predare în limba maternă.

Prevederile art. 8 lit. c) pct.iii) din Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare sunt transpuse prin prevederile art. 60. (5) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, în care este stipulat că elevilor aparținând minorităților naționale care frecventează unități de învățământ cu predare în limba română sau în altă limbă decât cea maternă li se asigură, la cerere și în condițiile legii, ca disciplină de studiu, cele trei discipline prevăzute la alin. (4) ca parte a trunchiului comun și anume Limba și literatura maternă, Istoria și tradițiile minorităților naționale respective și Educația muzicală în limba maternă.

Conform prevederilor Legii nr.1/2011, finalizarea ciclului gimnazial se face prin susținerea examenului de Evaluare Națională, de absolvenții clasei a VIII-a, indiferent de etnia acestora. Evaluarea Națională este un **examen național care reprezintă modalitatea de evaluare sumativă a competențelor dobândite pe parcursul învățământului gimnazial**. Media generală obținută la Evaluarea Națională constituie unul dintre criteriile pentru admiterea în învățământul liceal de stat.

Admiterea în învățământul liceal se realizează pe baza mediei de admitere, ca media aritmetică între media generală la Evaluarea Națională susținută de absolvenții clasei a VIII-a și media generală de absolvire a claselor a V-a - a VIII-a.

La emiterea ordinelor de ministru care reglementează admiterea în învățământul liceal de stat, în învățământul profesional și în învățământul dual, a fost respectată întocmai legislația, atât în ceea ce privește normele primare care au stat la baza emiterii acestora cât și principiile fundamentale referitoare la respectarea dreptului la educație și la respectarea tuturor celorlalte drepturi, în general, și ale elevilor aparținând minorităților naționale, în special.

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) din Metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2011-2012, aprobată prin Ordinul MECTS nr. 4802/2010 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2011-2012, valabilă și pentru admiterea în anul școlar 2023-2024, înscrierea în clasa a IX-a, la învățământul de zi, a absolvenților de gimnaziu (cu excepția celor care candidează pentru licee/clase pentru care se susțin probe de aptitudini, a celor care solicită înscrierea în învățământul special și a celor care candidează pe locurile speciale pentru romi, pentru care se aplică prevederile specifice menționate în metodologie) s-a făcut prin repartizare computerizată, în ordinea descrescătoare a mediilor de admitere, în baza opțiunii candidatului pentru filiera, profilul, specializarea sau domeniul respectiv și în limita locurilor aprobate, prin planul de școlarizare, pentru unitățile școlare finanțate de la bugetul de stat.

Prin urmare, metodologia presupune, pentru toți elevii absolvenți ai clasei a VIII-a participanți la procesul de admitere, inclusiv celor aparținând minorităților naționale, aplicarea unitară a principiului ierarhizării pe baza mediilor de admitere, în condițiile exprimării de către fiecare candidat a propriilor opțiuni pentru profilurile, specializările sau domeniile de pregătire dorite.

Pe de altă parte, procesul de admitere are o componentă care se referă la evaluarea rezultatelor învățării elevilor, respectiv la rezultatele obținute la evaluarea națională la sfârșitul clasei a VIII-a. Modificarea metodologiei de admitere prin introducerea de prevederi specifice care vizează doar criteriul apartenenței la o minoritate națională (propunere formulată în recomandare), fără a se ține cont de componenta de evaluare, **conduce la lipsa de legitimitate a evaluării la sfârșitul clasei a VIII-a și, pe cale de consecință, și pe toată perioada școlarizării elevului.**

Referitor la asigurarea dreptului la învățământ în limba maternă, astfel cum este reglementat de prevederile Legii nr. 198/2023, prevederi care s-au regăsit și în conținutul Legii nr.1/2011, rezultă că persoana aparținând unei minorități naționale are dreptul de a învăța în limba maternă, iar de regulă acest drept se realizează prin înscrierea persoanei în unități de învățământ cu predare în limba minorității de care aparține, însă sunt permise excepții de la această regulă, și anume acolo unde persoana nu are această posibilitate de a învăța în limba maternă în unitatea administrativ-teritorială de domiciliu, va avea acces la măsuri alternative, și anume fie (1) va beneficia de transport sau cazare și masă într-o altă unitate de învățământ cu predare în limba minorității, fie (2) i se asigură, la cerere, studiul la 3 discipline: Limba și literatura maternă; Istoria și tradițiile minorității naționale; Educația muzicală. Legea recunoaște așadar posibilitatea existenței unor situații, pe care nu le indică explicit sau limitativ, ci le tratează în sensul cel mai larg și cuprinzător, în care persoana aparținătoare unei minorități naționale nu poate învăța într-o unitate de învățământ cu predare în limba sa maternă, situații în care beneficiază de măsuri alternative care îi permit să-și exercite dreptul legal și constituțional de a învăța limba sa maternă și dreptul de a putea fi instruită în această limbă, în condițiile legii.

2. Referitor la recomandarea nr.2 și recomandarea nr.3, aflate în interdependență.

Ministerul Educației este autoritate publică centrală cu rol în elaborarea și implementarea politicii naționale în domeniul învățământului preuniversitar. În această calitate **nu are nicio atribuție în ceea ce privește realizarea transferului elevilor de la o unitate de învățământ preuniversitar la alta.**

Prevederile legale referitoare la transferul elevilor în sistemul de învățământ preuniversitar sunt reglementate în Capitolul IV din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar (ROFUIP), aprobat prin Ordinul ME nr. 4183/04.07.2022, publicat în Monitorul Oficial nr.675 din 6 iulie 2022. **În conformitate cu prevederile regulamentului, Ministerului Educației nu îi revin atribuții privind transferul elevilor.**

Menționăm, totodată, faptul că procedura de transfer de la o clasă la alta, de la o unitate de învățământ la alta, de la o filieră la alta, de la un profil la altul, de la o specializare/calificare profesională la alta, de la o formă de învățământ la alta, se adresează și se aplică tuturor elevilor și unităților de învățământ, inclusiv școlilor la care se realizează transferul având limba de predare a minorităților naționale.

Conform prevederilor art. 24 alin.(2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, prin recomandările emise, Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative.

La art. 26 din același act normativ se stabilește că instituția Avocatul Poporului se va adresa în scris autorității administrației publice care a încălcat drepturile persoanei fizice și va cere să reformeze sau să revoce actul administrativ și să repare prejudiciile produse, precum și să repună persoana fizică lezată în situația

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Direcția Generală Juridică și Control
 Direcția Generală Învățământ Preuniversitar
 Direcția Generală Minorități și Relația cu Parlamentul

anterioară. Autoritatea publică trebuie să ia de îndată măsurile necesare pentru înlăturarea ilegalităților constatate, repararea prejudiciilor și înlăturarea cauzelor care au generat sau au favorizat încălcarea drepturilor persoanei lezate.

Art. 29 din Ordinul Av. Poporului nr. 153/2019 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului stabilește faptul că atunci când se constată că petiția persoanei lezate este întemeiată „instituția Avocatul Poporului va sesiza autoritatea administrației publice care a încălcat drepturile petiționarului, cerându-i în scris să reformeze sau să revoce actul administrativ și să repare prejudiciile produse, precum și să repună persoana lezată în situația anterioară.”

În ceea ce privește repunerea în situația anterioară aceasta presupune o nouă procedură de admitere. Precizăm că procedura admiterii în învățământul liceal s-a încheiat.

În ceea ce privește repararea prejudiciului produs, acesta nu există și pe cale de consecință nu poate fi reparat deoarece elevul este înscris și frecventează cursurile în cls. a IX-a, asigurându-i-se dreptul la educație.

Recomandările Avocatului Poporului nu pot viza obligarea autorității publice centrale la îndeplinirea unor proceduri în afara atribuțiilor sale legale. Ministerul Educației nu are atribuții în ceea ce privește realizarea procedurii de transfer a elevilor între unitățile de învățământ preuniversitar.

Cu stimă,

SECRETAR GENERAL

DIRECTOR GENERAL

Tania Mihaela Irimia

DIRECTOR GENERAL

Mirela Gabriela Toma

Director

Alexandru Szepesi